

Havets planter

– på oplevelse i en ukendt verden

Anmeldt af lektor Bent Nielsen,
Københavns VUC. bn@kvuc.dk

■ Lad det være sagt med det samme: Dette er en utrolig lækker bog at få i hånden. Dette uanset om man tænker på billedsiden, teksten eller layoutet. Når jeg – som de fleste andre lidt ældre biologer – har nostalgiske minder fra studietidens frederikshavnerkurser, hvor plantelivet under vandets overflade for første gang blev åbenbart for os håbefulde studenter, bliver bogen en særlig nydelse.

De fleste lægfolk kender nok mest havets planter som irriterende "tang" på badestranden, der skal forceres for at få en dukkert i det iskolde, nordiske badevand. Men bogen åbenbarer andre langt mere spændende aspekter af havets planteliv, hvis man først begiver sig under vandoverfladen. Og bogen kommer hele vejen rundt om emnet: Fra det mikroskopiske til det makroskopiske, fra den evolutionære udvikling til drivhuseffektens mulige konsekvenser for udbredelsen af arterne, fra systematik til økologi, fra polerne til tropenerne og fra industriel produktion til gastronomi. Man har virkelig gjort sig umage for at få alle perspektiver med.

Løjnefaldende kvaliteter

Billedsiden er umiddelbart den mest løjnefaldende kvalitet. Men giver man sig tid til at fordybe sig i teksten, er den både velskreven og letlæselig. Man får fortalt en række gode historier om bl.a. endosymbiosehypotesen, algernes fascinerende køns- og søpindsvins både positive og negative betydning for havet som økosystem. Som underviser er der masser af inspiration til at dyrke den narrative pædagogik, der heldigvis igen er ble-

vet comme il faut. Desuden er der flere gode grafer, tabeller og figurer, der uden videre kan bruges som illustrationer i den daglige undervisning. Jeg kan derfor på det varmeste anbefale bogen, både som en del af en privat bogsamling, som opslagsbog på skolens bibliotek og som godnatlæsning.

Mellem to stole

Der er helt bestemt megen ny erkendelse at hente i *Havets planter* for både lægmand og biolog. Skulle jeg komme med en enkelt kritisk kommentar, så sætter den sig formidlingsmæssigt i nogen grad mellem to stole: Teksten er for kompliceret for lægmand og ikke detaljeret nok for en biolog. F.eks. kunne jeg, hvad angår skiftet mellem haploid- og diploidgenerationerne hos de store brunalger, godt have tænkt mig en dybere forklaring. Men for de fleste er det sikkert rigeligt kompliceret endda, og man

kan tvivle på om ikke-biologer kan holde interessen fangen i de til tider meget detaljerede beskrivelser. Som egentlig lærebog egner den sig ikke – selv ikke i uddrag. Men det er heller ikke meningen. Derimod er bogen alene på grund af de smukke fotos en oplagt gaveidé, f.eks. til naturmenneske eller en fritidsdykker.

Og så sender man igen en venlig tanke til de fonde, der i dagens Danmark gør det muligt at producere den slags "gammeldags" bøger. For på bestsellerlisten kommer den næppe.

Peter Bondo Christensen og Signe Høgslund (red): *Havets Planter*. Aarhus Universitetsforlag 2011. 188 sider, 249,95 kr. ■

Kædereaktion – historien om atombombens tilblivelse

Atombombens destruktive kraft bygger på en kædereaktion. Og på det abstrakte plan bygger atombombens opfindelse på en kædereaktion af ideer, der i den tyske forfatter Hubert Manias bog tager sin begyndelse i 1789, da en apoteker i Berlin, Heinrich Klaproth, opdager grundstoffet uran. Bogen følger ideernes udvikling fra denne begyndelse og frem til den første atombombe prøvesprænges i USA i 1945.

Hubert Mania: *Kædereaktion*. Oversat fra tysk af Morten Visby. Informations forlag 2012. 332 sider, 299,- kr.

Vores kosmiske forbindelse (2. udg.)

I denne bog tager Jan Teuber og Henry Nørgaard læseren på en rejse længere og længere ud i verdensrummet – fra planeterne i vores eget solsystem til fjerne galaksehobe. Bogen er bygget op omkring en lang række flotte billeder taget af bl.a. Hubble-rumteleskopet. Der er tale om en 2. udgave af bogen med en opdateret tekst.

Jan Teuber og Henry Nørgaard: *Vores kosmiske forbindelse* (2. udgave). Gyldendal 2012. 200 sider, 249,95 kr.

Folk & fortællinger fra Det Tabte Land

Siden forfatter og journalist Kjeld Hansen i 2008 udgave bogen *Det tabte land*, har han opbygget en stor samling på 361 "fortællinger" på hjemmesiden www.dettabte-land.dk, der handler om de mænd, der formede nutidens danske natur, og om de steder – de udtørrede søer og de gamle inddæmninger – som disse mænd stod bag. Nu er de første 183 af disse fortællinger, som alle handler om områder i Jylland, udkommet på bogform.

Kjeld Hansen: *Folk & fortællinger fra Det Tabte Land*. Forlaget Bæredygtighed. 832 sider, 499,- kr.